

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Collegium Universi Juris Canonici

Engel, Ludwig
Salisburgi, 1693

Privilegium XII. Monasterium solvit jus Patriæ Potestaais.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61596](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61596)

cellam iniret, licet in hoc sensu obligaret secum contrahentes Monasterio sine proprio sine Monasterii nomine contraheret, quod in potestate Monasterii esset illos ratos habere, non tamen obligaret Monasterium, quatenus non posset non habere illos ratos, Ita in terminis docet Molina d. disp. 140. n. 22. cum Innoc. Pan. Navar. & aliis, cujus verba placuit describere, quia scio decisionem apud nonnullos esse exotam. Utrum autem saltem fidei ius pro Religioso interveniens obligetur, vid. apud eundem Molina. n. 23. c. pen. de Fidei ius, & c. de Solut.

ADNOTATIO.

Ad n. 2. Adde servus potest vendi, manu mitti autem peculio, quae se aliter habent in Monachis. c. cum Monasterium. de Stat. Mon. Item servus non potest accusare dominum. L. pen. & fin. C. de his qui acc. non poss. Monachus potest accusare Abbatem etiam sumptibus Monasterii, c. ex parte. v. de Accus.

Ad n. 3. Adde instantiam de Clerico suscipiente majores Ordines, quibus cum votum castitatis annexum sit, hoc ipso Clericus id implicite votare censetur, c. un. de Voc. in 6. Est enim promissio non tantum expressa, sed etiam tacita & implicita, quoties agitur talis actus, qui secum trahit obligationem. L. 2. & 4. ff. de Pact. & 1. Inst. de Oblig. ex quasi contr. Nec curatur, licet professus habitualiter ita fuerit dispositus, ut si scivisset se obligandum ad pauperitatem, non fecisset professionem, quia habitualis dispositio non attenditur in illis contractibus, qui traditione sui perfectiuntur, sicut matrimonium & professio Religiosa. Dixi in Lib. IV. Decretal. de Sponsal. §. 4. n. 4. in d. quamvis actualem dissentium ad pauperitatem posuisset proficens, licet tunc ex voto non obligaretur, esset tamen incapax proprietatis ex dispositione Regulae & iure communi, d. cum ad Monasterium, & c. ex parte. C. de Accus.

Ad n. 4. Si Religiosus iniuste ejectus sit, omnes fatentur talem ejectionem non nocere Monasterio, quod sine culpa iure suo privati non debet; neque delictum Praelati nocet Ecclesiae & delictum de R. l. in 6. Idem videtur dicendum, si ejectus salva disciplina regulari potuisset reconciliari Monasterio, & tantum per Praelatum stetit quominus reconciliaretur, arg. c. ult. de Regular.

PRIVILEGIUM XII
Monasterium solvit ius Potestatis.

1. Assertum procedit in favorem non in contra Monasterii.

2. Bona obvenientia filio post Professionem cessat esse quasi castrensis patris.

Hoc assertum ita simpliciter tradit Patrum in c. in presentia de Prob. n. 14. Sed notabilem ampliationem ponit additio ad hanc d. cum Bald. Barth. Paul. de Call. ut procedat quantum patris potestas est Monasterio, non autem in quantum est favorabilis. Quia filius, per ingressum in Monasterium, per professionem & suavitatis non amittit.

De usufructu etiam Patrum in bonis adventitiis filiam, competunt aliqui non improbabiles statuerunt, cum per Professionem filii quodammodo amitti, & consolidari cum proprietate, non tantum per Professionem Patris. Quae de re verba D. D. opiniones videantur apud P. de Al. Molina d. d. 140. n. 8. & 12. Facit, c. un. de Call. novum, utiple appellat arguuntur, quod probare vult Patre Religionem potestatem fructum redire ad filium, & emittit in re debet, putat enim alium fructum neque in Patre Patris, constituit, neque tanquam in re non potest, in Monasterium transmissi potest quod fundamentum falsum esse jam superius in Privilegio IX. n. 2. & 3. diximus.

Hoc apud omnes in Confessione est, quod illis bonis quae filio Religionem potestatem per Professionem adveniunt, Patre nihil ius habet, sicut omnia bona filii post Professionem. Ceterum adventitia in numerum quae realiter potestatem culii redacta sunt.

ADNOTATIO.

Ratio privilegii est quoad patrem, quod si iam sit in potestate Abbatis, aliam in potestate habere non potest; quoad filium vero, quia per professionem proficiit ex dono patris, & patris obedientiam abstatuitur, transiitque in obedientiam Abbatis incompatabilem cum potestate patris in potestate. Quod quidem potestatem personam filii omnem liberet concedenda, & c.

ENGEL

III

ea difficultas est circa usufructum patri in bonis filij competentem. Negantium fundamenta duo sunt præcipua. 1. Quod usufructum per ingressum filij amitti, non habeatur in iure statutum. 2. Quod filius per suum factum non possit patri præjudicare. Affirmativa tamen sententia valde probabiliter defendi potest. 1. ex textu N. 5. c. 5. Ubi Imperator vult, ut res profecti immediate transcant omnino in Monasterium, sed non transit omnino quod transic quoad solam proprietatem. 2. Valer argumentum à *Repub. & militia ad Religionem* ut priv. XXXVI. demonstrabitur, sed favore *Repub. & militia* omnis dignitas aut singulum valens à euna liberare, liberat etiam à patria potestate quoad personam & bona. N. 81. c. 1. ibi: *potestatem eis donans & liberi arbitrij esse præbens* etc. cigo &c. Et sicut in priori casu patri in quantum gravatur ex amissione usufructus, relevatur ex honore filij, ita in alio ex præiudicio ex accommodatione sancta & honesta filij, & honore status Ecclesiastici. 3. Cessante patria potestate tanquam causa cessat effectus retentionis usufructus, L. 3. in pr. C. de bon. mater. Ad contraria et, ad 1. esse legem in d. 2. s. quæ in dubio pro favore patris explicanda. juxta Priv. XXXXII. Et argumentum leg. ex nov. 21. quod sufficit L. 13. ff. de LL. Ad 2. dico: quod filius præjudicat patri per suum factum ex autoritate Legis, sicut si affectaret dignitatem & consequeretur.

Pater in d. c. in presentia de Prob. in ea est opinio, quod patri saltem remaneat demidia pars usufructus, arg. L. 6. s. 3. C. de bon. qua lib. ubi hoc ita est statutum in præmium emancipationis.

Quod patria potestas cesset in quantum est *onerata* non autem *favorabilis* Monasterio, & ita filius teneat Jura *suisatis*, iterum probatur argumento d. N. 21. c. 2. & ex leg. quod ob gratiam alicujus est introductum, non debet in eius odium retorqueri, s. quod ob gratiam, de Reg. 1. in 6.

PRIVILEGIUM XIII.
Monasterium purgat Ingratitudinem Filij.

Demonstratur hoc Privilegium satis probari ex Decreto Gratiani.

2. Decretum Gratiani emendatum non tantum est Romæ, sed passim imprimitur & distrabatur.
3. Privilegium probatur scripturâ authentica & scriptis.
4. In antiquis sufficit imperfecta probatio.
5. Temerarium est Gratianum arguere falsi.

Privilegium istud ab Imperatore Iustiniano concessum Monasteriis, ut filius Religionem ingressus propter antecedentem ingratitude[m] exheredari non possit, aperte tradit Gratianus in c. fin. 19. q. 3. Quia verò in vulgari Codicibus Nov. 123. c. 41. ex qua Gratianus illud cap. fin. desumpsit, non habet eadem formalia, quæ ponit Gratianus. ideo in controversiam à quibusdam vocatur, utrum hoc Privilegium ex eodem c. fin. sufficenter probetur. Et sufficenter probati, credimus ad oculum (seposito tantisper affectu contrarij) demonstrari posse.

Supponendum in primis, librum Novellarum, qui nostris temporibus habetur non esse primum originale, à Iustiniano Imperatore vel de ejus mandato conscriptum, fuerunt enim Novellæ primitus Græco idiomate scriptæ, & deinde per diversos authores diversimodè in latinum translatae, ita ut Gottofr. ad princ. Nov. attestetur, se unam eandemque constitutionem multis sibi distimilem vidisse, & Henricum Agyllarum multas lacunas Holosandrinæ editioni, supplevisse. Nec de facto habemus alicujus Principis authenticationem, quod Novellæ ita & non aliter, sicut in vulgari exemplaribus habentur, in Originali fuerint, vel quod ea interpretatio ex Græco genuina & vera sit. Cum tamen de contra Greg. XIII. per litteras ad principium Decreti impetratis universis Christi fidelibus notum fecerit, se opera Cardinalium aliorumque eruditissimorum virorum, Decretum Gratiani cum antiquissimis Codicibus contulisse, & ab erroribus emendatum perfectumque reddidisse. Atque hic emendatus Gratiani Codex non tantum extat Romæ, sed Anno 1606. Lugdani impressus ubique distrabatur & habet titulum: DECRETUM GRATIANI EMENDATUM ET ANNOTATIONIBUS ILLUSTRATUM, CUM GLOSS. GREG. XIII. PONT. MAX. JUSSU EDITUM, AD EXEMPLAR ROMANUM DILIGENTER RECOGNITUM. Et in hoc emendato Decreto superpositum Privilegium expressè habetur insertum.